

9^e zondag van de zomer

14 augustus 2016

Jeremia 23:23-29

Lucas 12:49-56(7)

Was u ook zo verbaasd bij het horen van de teksten van vandaag? Misschien voelde u zich wel ongemakkelijk. We kennen Jezus immers als iemand die constant vertelt over het Rijk van Vrede. Degene die vol verve praat over verdraagzaamheid, vriendelijkheid, vergeving en heb je vijanden lief. Juist hij is degene die dat ook in praktijk brengt.

Dan nu deze woorden: "denken jullie dat ik vrede kom brengen? Welnee, juist verdeeldheid, ook binnen gezinnen."

Hoe kan dit? De beelden van vrede en van verdeeldheid, die zijn toch met elkaar in tegenspraak!

Is dat zo? Of gaat het hier over de droom van vrede in de toekomst en de realiteit van het hier en nu? We kunnen wel dromen, maar als het bij dagdromen blijft, dan komen we nergens. We hebben dromen nodig om ons doel in het vizier te houden, om daar te komen waar we willen. Maar tegelijkertijd is het belangrijk om hier en nu stappen te zetten, om uiteindelijk daar te komen.

Neem sporters. Het zal u niet ontgaan zijn. Momenteel zijn de Olympische zomerspelen in Rio de Janeiro. Vele sporters uit vele landen strijden hier gezamenlijk om het hoogste doel. De sporters hebben vier jaar naar dit moment gewerkt. Vier jaar, om soms in één wedstrijd, op dat ultieme moment te pieken. Echter regelmatig worden ze al na de ene wedstrijd uitgeschakeld, zoals bijvoorbeeld bij het schermen of judo gebeurde.

Vier jaar alles opzij zetten, een leven leiden dat bestaat uit trainen, rusten, het juiste eten, trainen. Weinig tijd voor sociale contacten, familie en een leven naast de sport. Vier jaar in het teken om die ene Olympische droom werkelijkheid te laten worden. Bewonderenswaardig wat sporters daarvoor over hebben, welke radicale keuzes ze daarvoor maken en hoe ze gefocust zijn.

Als we vanuit het perspectief van een topsporter eens naar het openbare leven van Jezus kijken, zouden we ook kunnen zeggen dat hij tijdens zijn leven topsport heeft bedreven. Juist hij is de man die dusdanig in vuur en vlam staat voor de boodschap van God, dat hij er totaal voor gaat. Zelfs tot in het uiterste kiest hij voor de zaak. Niet voor zijn eigen eer en glorie, maar juist voor het goede doel: werken aan rechtvaardigheid en vrede.

Gedreven door zijn ideaal, neemt hij geen blad voor de mond en komt met vuur op tegen onrecht, uitbuiting en onderdrukking. Hij heeft ongezoeten kritiek op politieke en religieuze machthebbers en op mensen die a zeggen en b doen. Op deze manier legt hij de zwakke plekken in de maatschappij bloot. Bepaald geen polderaar dus. Sterker nog, het riekt bijna naar activisme.

Zoals we weten, wordt deze houding hem niet in dank afgenomen door de leiders. Ze voelen zich door hem bedreigt en zijn bang hun macht, hun status en aanzien te verliezen. Wie wil dat nu?

Om even bij de reactie van de leiders stil te blijven staan: hoe gaan wij om met mensen die kritiek hebben op ons hebben? Met hen die soms ongezoeten hun mening geven? Zulke mensen willen we niet altijd horen. Als mens zijn we geneigd te kiezen voor gelijkgezinden om ons heen, voor mensen die ons bevestigen. Dat geeft immers een goed gevoel en zelfvertrouwen. Toch? Roept de vraag op: zouden wij ons laten aanspreken door een radicaal figuur zoals Jezus? Zouden wij het durven kritisch naar onszelf te kijken en daar waar nodig ons gedrag aan te passen? We vinden het geweldig zoals hij vanuit zijn overtuiging omgaat met de tollenaars en zondaars in zijn tijd, met de buitenbeentjes en de vreemdelingen. Zo zou het moeten, zo zouden ook wij vanuit onze passie, vanuit ons christelijk geloof in het leven moeten staan... maar dan.... dan komen we die vluchteling tegen, die verslaafde, homo, de daklozenkrantverkoper, de naaste die zo anders is en denkt, zo anders gelooft dan ik? Dan blijkt de realiteit toch weerbarstiger en een daadwerkelijke, duidelijke keuze veel moeilijker. Nee, dan blijkt dat vrede geen lauwe bedoeling is, geloven is niet vrijblijvend.

Terug naar het beeld van Jezus als sportman. We weten dat zijn focus op, zijn radicale keuze voor het goede, de rechtvaardigheid, het Rijk van Vrede hem uiteindelijk het leven heeft gekost. Dat is de realiteit van toen.

Nu zijn we ruim 2000 jaar verder en kunnen we constateren dat de Vrede nog steeds ver te zoeken is. Wat dat betreft zijn zijn woorden: "ik ben gekomen om verdeeldheid te brengen.", uitgekomen. We hoeven de geschiedenis er maar op na te slaan. De droom en de realiteit.

Toch zitten we hier bij elkaar, als gelovigen, als volgelingen van Jezus. Omdat we geloven in zijn boodschap, in zijn droom van Vrede, die ook onze droom is. Omdat we ons durven laten aanspreken door zijn woorden, ook al weten we dat die ongemakkelijk zijn, ons gevoel van comfort aantasten. Ook vandaag weer, als we beseffen dat Jezus vraagt om keuzes te maken en daar consequenties aan te verbinden. Werkelijk te kiezen voor, er nu eens echt voor te gaan, focussen, zoals sporters op hun manier doen.

Dat zal een hele opgave zijn. Elke dag weer.

Wel fijn om te beseffen dat Jezus ondanks alles veel vertrouwen in ons mensen heeft. Ook in ons, in u en mij, zoals we hier bijeen zijn, als hij zegt: "Waarom bepalen jullie niet uit jezelf wat juist is?". Eigenlijk, diep van binnen, weten het wel. Laten we op die goddelijke vonk vertrouwen.

Amen.

slotgedachte: een moderne Litanie:

vrede in een gezin bewaren, is al een hele opgave.

Vrede in de straat, in de plaats waarin we wonen, is al een hele opgave.

Vrede in dit land, zodanig dat mensen voor hun opvattingen, geloof, geaardheid, achtergrond uit durven komen, is al een hele opgave.

Respect voor de ander, is al een hele opgave.

De ander zien als een ander, is al een hele opgave.

Omgaan met opbouwende kritiek, is al een hele opgave.

Loslaten van angst, omdat ik gezichtsverlies zou kunnen leiden, is al een hele opgave

De ander het woord laten doen, is al een hele opgave

Echt luisteren naar elkaar, is al een hele opgave.

Elkaar echt iets gunnen, is al een hele opgave.

Oprecht excuses, sorry zeggen, is al een hele opgave

Met elkaar samenleven, is al een hele opgave!

Zo proberen te leven, is al een hele opgave

Juist dit is leven naar de droom van God toe,

vandaag en alle dagen van ons leven.

amen

drs. Petra van der Voort, theoloog